

ความไม่เป็นธรรมของค่าไฟฟ้า

โดย สฤณี อาชวานันทกุล

ใบแจ้งค่าไฟฟ้า

 การไฟฟ้า
Electric Authority

ชื่อผู้ใช้ไฟฟ้า (Name)		เลขที่ใบแจ้งฯ (Invoice No./Ref. No.2)		ประเภท (Type)
สถานที่ใช้ไฟฟ้า (Premise)		MRU		
บัญชีแสดงสัญญา (CA/Ref No.1)	รหัสเครื่องวัดฯ (Installation)			
วันที่เลขยกอ่าน (Meter Reading Date)	เลขอ่านครั้งหลัง (Last Meter Reading)	เลขอ่านครั้งก่อน (Later Meter Reading)	จำนวนหน่วย (kWh)	ตัวคูณ (Multiplier)

รายละเอียดค่าไฟฟ้า (Description)

ค่าพลังงานไฟฟ้า

ค่าบริการ

ค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft) บาท/หน่วย

ค่าไฟฟ้าและค่าเอฟที(Ft) ปี 2565

สต./หน่วย

100

90

80

70

60

50

40

30

20

10

0

"ค่าเชื่อเพลิง" ที่จริงแพงกว่า
ตัวเลขค่าเชื่อเพลิงหรือที่เรียกว่า
ค่า Ft บนบิลค่าไฟหลายเท่า

ค่าFt เดือนกันยายน 2565
ที่เพิ่มจาก 24.77 เป็น 93.43 สตางค์ต่อหน่วย
ก็ยังต่ำกว่าค่า Ft "ที่ควรจะเป็น"
ถึงกว่า 36 สตางค์ต่อหน่วย

— ค่า Ft (สต./หน่วย)
💡 ค่าไฟฟ้า (บาท/หน่วย)

ม.ค. ก.พ. มี.ค. เม.ย. พ.ค. มิ.ย. ก.ค. ส.ค. ก.ย. ต.ค. พ.ย. ธ.ค.

1.39

3.78
บ./หน่วย

24.77

4
บ./หน่วย

93.43

4.72
บ./หน่วย

ในบิลค่าไฟมีอะไรบ้าง?

เราสามารถถอดสมการค่าไฟเป็น 3 ชั้น ดังนี้

ชั้นแรก

บิลค่าไฟที่เราจ่าย

บิลค่าไฟ = ค่าไฟฟ้าฐาน + ค่าไฟฟ้าผันแปร (ค่า Ft) + ค่าบริการรายเดือน (แตกต่างกันตามประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า) + ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ชั้นสอง

ค่า Ft

ค่าเชื้อเพลิงฐาน

ประมาณการค่าเชื้อเพลิง
โรงไฟฟ้า กฟผ.

ประมาณการค่าซื้อไฟฟ้า
ของ กฟผ.

ประมาณการค่าใช้จ่าย
ตามนโยบายรัฐ

ชั้นสาม

ค่าเชื้อเพลิงพื้นฐาน
+
ประมาณการค่าซื้อไฟฟ้า
ของ กฟผ.

คำนวณจาก

- ค่าเชื้อเพลิง
- ค่าซื้อไฟฟ้าของ กฟผ.
- ประมาณการค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ

ประกอบด้วย

ค่าความพร้อมจ่าย (AP)
+ ค่าพลังงานไฟฟ้า (EP)
+ ประมาณการค่าใช้จ่ายตามนโยบายรัฐ
ในส่วนของโรงไฟฟ้าเอกชน (PE)

เรามีกำลังผลิตไฟฟ้าสำรอง ล้นเกินความจำเป็นมาตลอด 2 ทศวรรษ

เมกะวัตต์

50,000

40,000

30,000

20,000

10,000

0

2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564

55%

37%

22,034

18,545

16,126

46,682

34,655

30,135

กำลังการผลิตไฟฟ้าสำรองที่ควรมีในระบบ

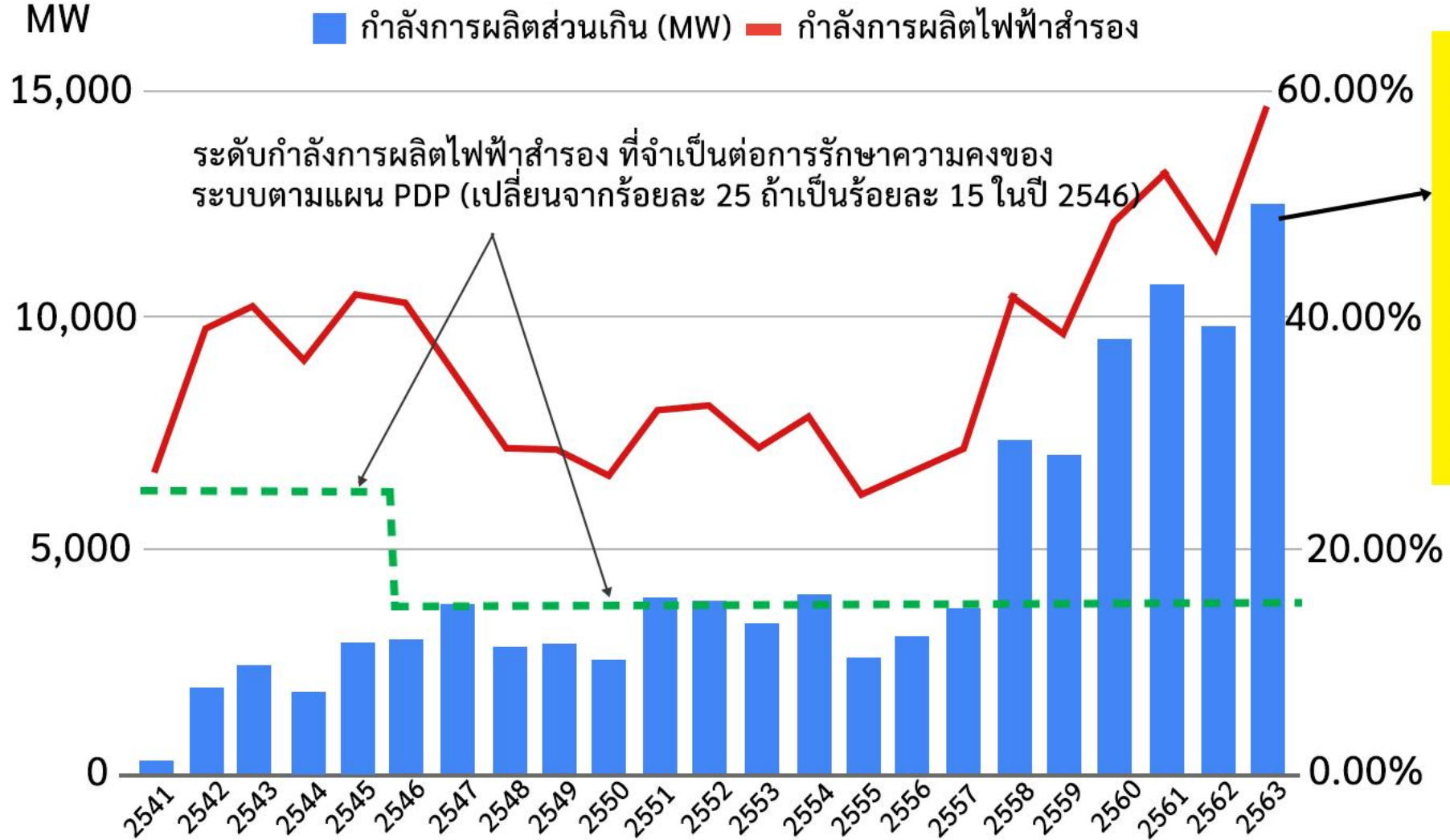
- กำลังการผลิตไฟฟ้าสำรองที่มีในระบบ
- กำลังการผลิตไฟฟ้าสำรองที่ควรมีในระบบ (peak+15%)
- ความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุด (peak)

ปี

แหล่งข้อมูล: [http://www.eppo.go.th/index.php/th/energy-information/static-energy/static-electricity?orders\[publishUp\]=publishUp&issearch=1](http://www.eppo.go.th/index.php/th/energy-information/static-energy/static-electricity?orders[publishUp]=publishUp&issearch=1)

วิเคราะห์โดยโครงการมุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านพลังงานที่เป็นธรรมในประเทศไทย

คิดเป็นต้นทุน
ภาระค่าไฟฟ้า
ส่วนเกินสูงสุดถึง
39,948 ล้าน
บาทต่อปีหรือ
140 บาทต่อ
เดือนต่อผู้ใช้ไฟ
ในปี 2563

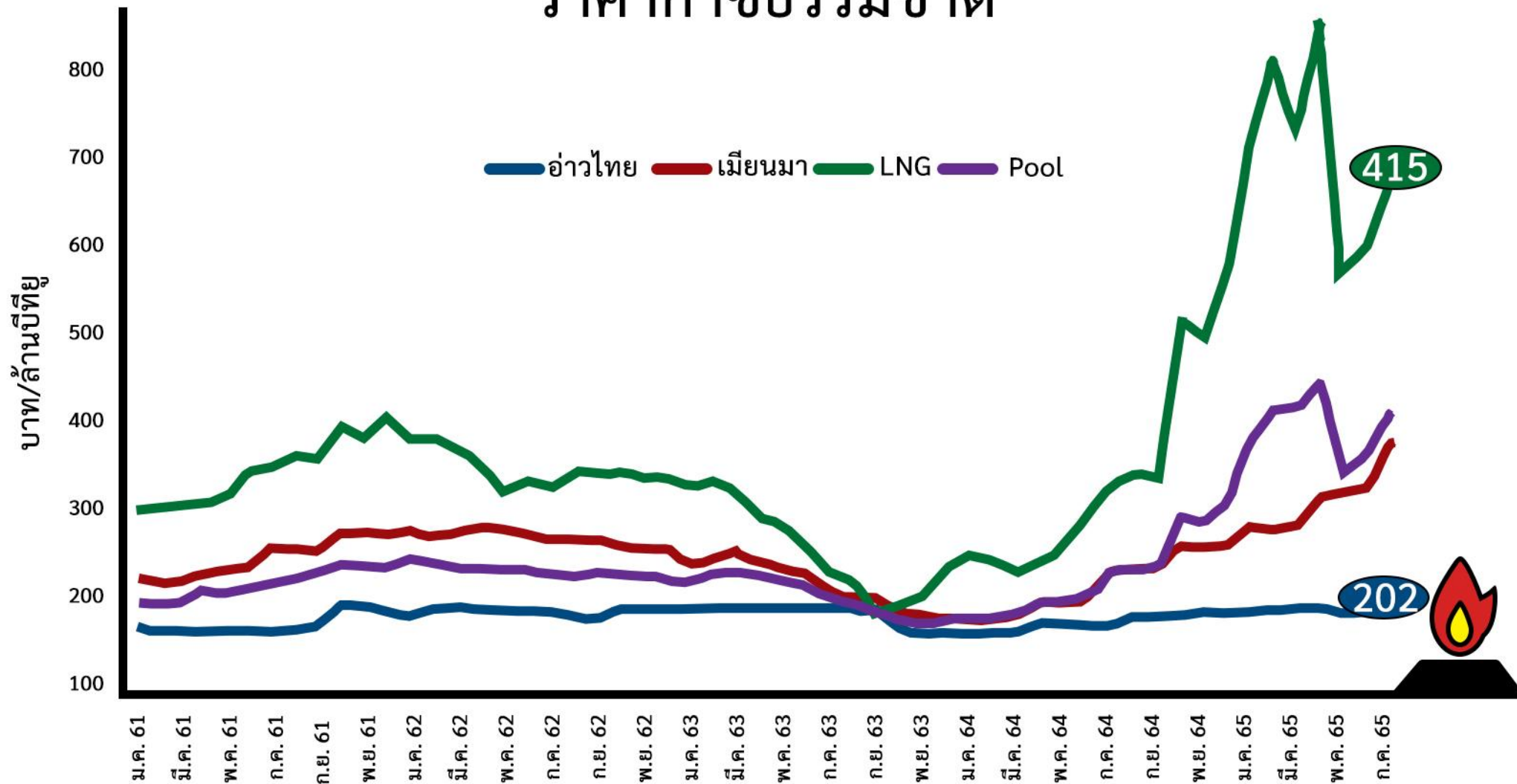
ที่มา: กฟผ. 2564

ความไม่เป็นธรรม
ประการแรก

ราคาเนื้อก๊าซที่อุตสาหกรรมปิโตรเคมี
และโรงแยกก๊าซธรรมชาติจ่าย

ใช้ราคา gulf gas
ซึ่งถูกกว่าราคา pool gas

ราคาก๊าซธรรมชาติ

ที่มา: กระทรวงพลังงาน, <http://www.eppo.go.th/index.php/th/petroleum/gas/ng/price-pool>

ความไม่เป็นธรรม

ประการที่สอง

ฝังอยู่ในค่าบริการส่งก๊าซ (T)
หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า “ค่าผ่านท่อ”

ปัจจุบันมีรัฐวิสาหกิจ คือ บริษัท ปตท. จำกัด มหาชน
เพียงรายเดียวที่เก็บค่าให้บริการในส่วนนี้

ระบบท่อส่งก๊าซของประเทศ
ยังเป็นระบบผูกขาด
ยังไม่มีการแข่งขัน

ความไม่เป็นธรรม
ประการที่สาม

อยู่ในค่าบริการส่งก๊าซ
หรือค่าผ่านทางอื่นเช่นกัน

โรงแยกก๊าซปัจจุบันจ่ายค่าผ่านทาง
ในราคาถูกลงกว่าผู้ใช้ก๊าซรายอื่นๆ
รวมถึงโรงไฟฟ้า

ความไม่เป็นธรรม ประการที่สี่

อยู่ในค่าเชื้อเพลิงส่วนต่างหรือ margin
ที่ปตท. บวกเพิ่มกับราคาเนื้อก๊าซ
ที่ขายให้แก่โรงไฟฟ้า

ปตท. เรียกเก็บค่า margin 1.75% กับโรงไฟฟ้า กฟผ.
และโรงไฟฟ้าของผู้ผลิตอิสระรายใหญ่ (IPP)

แต่เรียกเก็บค่า margin สูงถึง 9.33% กับโรงไฟฟ้า
ของผู้ผลิตรายเล็ก (SPP)

ความไม่เป็นธรรมของค่าไฟซ่อนอยู่ตรงไหนบ้าง?

